

СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА

УДК 343.162

DOI <https://doi.org/10.32782/2311-8040/2023-4-16>

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ВИЩОЇ РАДИ ПРАВОСУДДЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОДАННЯ ПРО НАДАННЯ ЗГОДИ НА ЗАТРИМАННЯ СУДДІ, УТРИМАННЯ ЙОГО ПІД ВАРТОЮ ЧИ АРЕШТОМ

Мельник Олексій Петрович,

член,

Вища рада правосуддя,

вулиця Студентська, 12-а, Київ, 04050, Україна

Рибалко Володимир Орестович,

кандидат юридичних наук, адвокат,

головний спеціаліст відділу з питань реалізації повноважень із питань незалежності суддів
управління забезпечення діяльності членів Вищої ради правосуддя,

Секретаріат Вищої ради правосуддя,

вулиця Студентська, 12-А, Київ, 04050, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9939-4713>

***Анотація.** У статті стверджується, що розгляд спорів за позовами про оскарження рішень Вищої ради правосуддя про повернення без розгляду подання про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом або про відмову у його задоволенні перебуває поза межами адміністративної юрисдикції адміністративних судів. Оцінку таким рішенням мають надавати суди апеляційних інстанцій під час перегляду рішень слідчих суддів, ухвалених за результатами вирішення клопотань прокурорів і слідчих про застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні. Обґрунтовано позицію про те, що не усі рішення Вищої ради правосуддя можна оскаржити в порядку адміністративного судочинства до Верховного Суду як суду першої інстанції. Таке оскарження в окремих випадках (зокрема, що стосується оскарження рішень Вищої ради правосуддя за результатами розгляду подань про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом) призведе до порушення правил юрисдикції. Запропоновано внести зміни до статті 61 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», виклавши її у такій редакції:*

«Стаття 61. Оскарження рішення Вищої ради правосуддя за результатами розгляду подання про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом

1. Рішення Вищої ради правосуддя про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом, про повернення без розгляду або про відмову у задоволенні подання можуть бути оскаржені в порядку, визначеному кримінальним процесуальним законодавством, як складова частина скарги на відповідну ухвалу слідчого судді про застосування запобіжного заходу. В адміністративному порядку такі рішення Вищої ради правосуддя оскарженню не підлягають».

***Ключові слова:** оскарження рішень Вищої ради правосуддя, адміністративна юрисдикція, рішення Вищої ради правосуддя про повернення без розгляду подання про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом або про відмову у його задоволенні.*

Melnyk Oleksii, Rybalko Volodymyr. Appeal against decisions of the High Council of Justice based on the results of consideration of applications on giving consent to the detention of a judge, detention or arrest of a judge

***Abstract.** The article argues that consideration of disputes on claims challenging the decisions of the High Council of Justice to return without consideration a motion for consent to detain a judge, keep him/her in custody or arrest, or to refuse to satisfy it is beyond the administrative jurisdiction of administrative courts. Such decisions*

should be assessed by the courts of appeal when reviewing the decisions of investigating judges made upon the results of consideration of motions of prosecutors and investigators for application of preventive measures in criminal proceedings. The author substantiates the position that not all decisions of the High Council of Justice may be appealed in administrative proceedings to the Supreme Court as a court of first instance. Such an appeal in certain cases (in particular, as regards appeals against decisions of the High Council of Justice based on the results of consideration of applications for consent to detain a judge, keep him/her in custody or arrest) will lead to a violation of the rules of jurisdiction. The author proposes to amend Article 61 of the Law of Ukraine 'On the High Council of Justice' to read as follows:

'Article 61. Appealing against the decision of the High Council of Justice based on the results of consideration of the application for consent to detention of a judge, keeping him/her in custody or arrest

1. Decisions of the High Council of Justice to consent to the detention of a judge, to keep him/her in custody or arrest, to return without consideration or to refuse to satisfy the petition may be appealed in accordance with the procedure established by the criminal procedural legislation as part of an appeal against the relevant decision of the investigating judge to apply a preventive measure. Such decisions of the High Council of Justice are not subject to administrative appeal'.

Key words: *appealing against decisions of the High Council of Justice; administrative jurisdiction; decision of the High Council of Justice to return without consideration a motion to grant consent to detain a judge, keep him/her in custody or arrest, or to refuse to satisfy it.*

Вступ. Відповідно до частини першої статті 35 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» рішення Вищої ради правосуддя може бути оскаржене до Верховного Суду протягом 30 днів з дня його ухвалення [1]. За загальним правилом, визначеним у статті 22 КАС України, Верховному Суду як суду першої інстанції підсудні справи щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої ради правосуддя [2]. За наслідками розгляду таких адміністративних справ Верховний Суд відповідно до статті 266 КАС України може визнати акт Вищої ради правосуддя протиправним та нечинним повністю або в окремії його частині, визнати її дії чи бездіяльність протиправними, зобов'язати вчинити певні дії, застосувати інші наслідки протиправності таких рішень, дій чи бездіяльності, визначені статтею 245 КАС України [2].

Проте чи справді усі рішення Вищої ради правосуддя можна оскаржити в порядку адміністративного судочинства до Верховного Суду як суду першої інстанції? І чи не призведе таке оскарження в окремих випадках (зокрема, що стосується оскарження рішень Вищої ради правосуддя за результатами розгляду подань про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом) до порушення правил юрисдикції?

Деякі аспекти процедури затримання судді, утримання його під вартою чи арештом дослі-

джували такі вчені: Ю.О. Косткіна, М.А. Погорецький, С.В. Прилуцький, Д.В. Лазарева, О.А. Солдатенко, О.Л. Польовий, О.Г. Яновська, М.І. Леоненко, Л.Д. Удалова, М.А. Макаров, С.П. Рабінович, М.І. Сірий, Т.І. Пашук, Н.О. Антонюк, В.М. Стратонов, А.М. Мірошниченко, С.Р. Леськів, В.М. Кравук, І.В. Назаров, В.Т. Маларенко та інші. Проте багато питань, які пов'язані з практичними аспектами затримання судді, утримання його під вартою чи арештом, є недослідженими. Це, зокрема, стосується оскарження рішень Вищої ради правосуддя за результатами розгляду подань про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом.

Мета статті – розглянути процедуру оскарження рішень Вищої ради правосуддя за результатами розгляду подань про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом; порушити питання, чи поширюється юрисдикція адміністративних судів на розгляд позовів про оскарження рішень Вищої ради правосуддя про повернення без розгляду або про відмову в задоволенні таких подань.

Матеріали та методи. Деякі аспекти процедури затримання судді, утримання його під вартою чи арештом досліджували такі вчені: Ю.О. Косткіна, М.А. Погорецький, С.В. Прилуцький, Д.В. Лазарева, О.А. Солдатенко, О.Л. Польовий, О.Г. Яновська, М.І. Леоненко,

Л.Д. Удалова, М.А. Макаров, С.П. Рабінювич, М.І. Сірий, Т.І. Пашук, Н.О. Антонюк, В.М. Стратонов, А.М. Мірошніченко, С.Р. Леськів, В.М. Кравук, І.В. Назаров, В.Т. Маларенко та інші. Проте багато питань, які пов'язані з практичними аспектами затримання судді, утримання його під вартою чи арештом, є недослідженими. Це, зокрема, стосується оскарження рішень Вищої ради правосуддя за результатами розгляду подань про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом.

Результати. Особливий порядок кримінального провадження щодо суддів полягає, зокрема, в ускладненій процедурі затримання і обрання запобіжного заходу. Такий порядок потрібний, щоб захистити суддів від тиску і не є їхнім привілеєм чи гарантією безкарності [3–7].

Якщо немає згоди Вищої ради правосуддя, суддю не може бути затримано або утримано під вартою чи арештом до винесення обвинувального вироку судом. Виняток становить затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину [8; 9].

Відповідно до частини другої статті 58 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» подання про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом вноситься на розгляд Вищої ради правосуддя Генеральним прокурором або його заступником, а стосовно судді Вищого антикорупційного суду таке подання вноситься Генеральним прокурором (виконувачем обов'язків Генерального прокурора) [1]. Вища рада правосуддя зобов'язана оцінити відповідне подання і за наявності підстав зняти суддівський імунітет (статті 31, 58-61 Закону України «Про Вищу раду правосуддя») [1].

Рішення Вищої ради правосуддя про надання згоди на затримання судді чи утримання його під вартою чи арештом саме по собі не має наслідком застосування запобіжного заходу до судді. Оскільки таке рішення має значення лише для забезпечення дієвості певного кримінального провадження (якщо

слідчий чи прокурор не вважатимуть за доцільне ініціювати питання про застосування відповідних запобіжних заходів), воно може бути і не реалізоване¹. Оскаржується воно за правилами статей 309, 310 КПК України як складова частина скарги на відповідну ухвалу слідчого судді про затримання судді, утримання його під вартою чи арештом [1; 9]. Прикладом такої практики є ухвала Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 1 червня 2020 року у справі № 991/3125/20, у якій суд надав правову оцінку рішення Вищої ради правосуддя про надання згоди на тримання судді під арештом, зазначивши, що Рада не вийшла за межі подання прокурора та пред'явленої підозри [10].

Якщо з порядком оскарження рішень Вищої ради правосуддя про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом все зрозуміло, то питання про можливість оскарження рішень Вищої ради правосуддя про повернення без розгляду або про відмову у задоволенні таких подань є дискусійним. У Законі України «Про Вищу раду правосуддя» про це нічого не зазначено. Це призводить до того, що учасники справи роблять спроби оскаржити таке рішення за правилами адміністративного судочинства. І тут виникає питання, чи не призведе таке оскарження до порушення правил юрисдикції.

Вдалося розшукати єдину справу, розглянуту Верховним Судом, про оскарження суддею рішення Вищої ради правосуддя про повернення без розгляду подання заступника Генерального прокурора про надання згоди на утримання під вартою колишнього судді Вищого господарського суду України (постанова Великої Палати Верховного Суду від 1 березня 2018 року у справі № 9901/387/17,

¹ Окрім того, слідчі судді зазвичай лише частково задовольняють клопотання прокурорів. Детально про наслідки розгляду таких клопотань в суді викладено в узагальненні практики розгляду Вищою радою правосуддя подань про надання згоди на затримання, утримання під вартою чи арештом суддів у 2016-2021 роках, в якому зроблено висновок, що за вказаний період у більшості випадків до суддів застосовувалися запобіжні заходи не пов'язані з позбавленням волі на час досудового слідства, а саме домашній арешт (із заборобою залишати житло цілодобово або у певний період доби), застава чи особисте зобов'язання. URL: https://hcj.gov.ua/sites/default/files/field/uzagalnennya_praktyky_rozglyadu_podan_pro_nadannya_zgody_na_zatrymannya_ymannya_pid_vartoyu_aresht_suddi_2016-2021_rocky.pdf

провадження № 11-390сап18). У цій справі Верховний Суд погодився з висновками Вищої ради правосуддя та зазначив, що з огляду на те, що позивач не має статусу судді, судді у відставці, подання про його утримання під вартою не відповідає вимогам Закону України «Про Вищу раду правосуддя» та КПК України, тому правомірно повернуто без розгляду [11]. Варто зазначити, що під час розгляду зазначеної справи не ставилося питання щодо конкуренції кримінальної юрисдикції з адміністративною. Клопотання про закриття провадження у зв'язку з тим, що справу не належить розглядати за правилами адміністративного судочинства, не заявлялося та не вирішувалося судом.

На наше переконання, рішення Вищої ради правосуддя про повернення без розгляду або про відмову у задоволенні подань про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом не можуть оскаржуватися в порядку адміністративного судочинства.

По-перше, КАС України регламентує порядок розгляду не всіх публічно-правових спорів, а лише тих, які виникають у результаті здійснення суб'єктом владних повноважень управлінських функцій і розгляд яких безпосередньо не віднесено до підсудності інших судів [12].

Вища рада правосуддя, коли приймає рішення за результатами розгляду подань про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом, діє в межах кримінальних процесуальних відносин як суб'єкт зі спеціальним статусом, а не як суб'єкт владних повноважень. Якщо КПК України не передбачає окремої процедури оскарження таких рішень Ради, це означає лише те, що вони є остаточними і не підлягають такому оскарженню.

Конституційне право на оскарження в суді будь-яких рішень, дій чи бездіяльності всіх органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб забезпечується у відповідному виді судочинства і в порядку, визначеному процесуальним законом [12]. Юрисдикція адміністративних судів не поширюється на справи, що мають

вирішуватися в порядку кримінального судочинства (п. 2 ч. 2 ст. 19 КАС України) [2].

Положення КПК України та Закону України «Про Вищу раду правосуддя» регламентують діяльність Ради, яка стосується суспільних відносин, що виникли внаслідок вчинення судьями кримінальних правопорушень. Відповідно до статей 58-60 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» [1], статті 49 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» Вища рада правосуддя наділена спеціальними процесуальними повноваженнями, спрямованими на виконання завдань кримінального судочинства. Тому правовідносини, що виникають під час розгляду подання про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом, за своєю правовою природою є кримінально-процесуальними.

По-друге, рішення Вищої ради правосуддя про повернення без розгляду або про відмову у задоволенні подань про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом не спричиняє реального порушення індивідуально виражених прав, інтересів та свобод особи.

Кожна особа, стосовно якої суб'єкт владних повноважень вчинив дію, прийняв рішення чи допустив бездіяльність, має право на судовий захист. Але таке право вимагає, щоб порушення було реальним та стосувалося індивідуально виражених прав. Зауважимо, що право на доступ до суду не є абсолютним. Воно може бути обмеженим, зокрема, що стосується умов прийнятності скарги (пункт 33 рішення ЄСПЛ від 21 грудня 2010 року у справі «Перетяка та Шереметьєв проти України») [13].

Рішення Вищої ради правосуддя про повернення без розгляду подань про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом або про відмову у їх задоволенні, мають значення лише для слідчого і прокурора на стадії вирішення питання про ініціювання питання про застосування до підозрюваного запобіжного заходу та для суду – під час обрання такого заходу.

Такі рішення реально не порушують прав або інтересів фізичної особи. Водночас

захисту адміністративним судом підлягає фактично порушене право особи у публічно-правових відносинах з відповідачем і саме при здійсненні ним визначених чинним законодавством владних управлінських функцій. Рішення Вищої ради правосуддя про повернення без розгляду або про відмову у задоволенні відповідних подань не є рішенням суб'єкта владних повноважень у розуміння статті 19 КАС України, не зумовлює виникнення будь-яких прав і обов'язків для позивача, а тому не може бути предметом спору. Відсутність спору, відповідно, унеможливує звернення до суду, оскільки відсутнє право, що підлягає судовому захисту.

По-третє, під час судового оскарження рішення Вищої ради правосуддя про повернення без розгляду або про відмову у задоволенні подань про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом може виникнути ситуація, коли буде неможливо повно і всебічно з'ясувати обставини справи та перевірити їх доказами за правилами адміністративного судочинства.

Підставою прийняття вказаних рішень Вищої ради правосуддя є відомості, які містяться в поданні Генерального прокурора (виконувача обов'язків Генерального прокурора) або його заступника.

Відповідно до статті 222 КПК України відомості досудового розслідування можна розголошувати лише з письмового дозволу слідчого або прокурора і в тому обсязі, в якому вони визнають можливим.

Уявімо ситуацію, в якій прокурор не надав дозвіл на розголошення таємниці досудового розслідування і Вища рада правосуддя ухвалила у спеціальному приміщенні (нарадчій кімнаті) рішення про повернення без розгляду подання про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом. На виконання цього рішення з метою збереження таємниці досудового розслідування Вища рада правосуддя повернула подання та всі долучені до нього матеріали. Постає запитання: чи зможе суд повно і всебічно з'ясувати обставини справи та перевірити їх доказами за правилами адміністративного судочин-

ства у випадку оскарження такого рішення і ненадання прокурором чи слідчим цьому суду матеріалів, які долучалися до подання і які є частиною кримінального провадження? Очевидно, що за таких обставин Вища рада правосуддя, як відповідач у справі, не в змозі надати суду відповідні докази законності прийнятого нею рішення, які знаходяться не в неї, а у слідчого або прокурора.

Окрім того, суд, відповідно до статті 49 КАС України, мав би залучити Генерального прокурора (виконувача обов'язків Генерального прокурора) або його заступника як третю особу, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, оскільки саме для виконання їхніх професійних обов'язків і ефективного процесуального керівництва у певному кримінальному провадженні має значення оскаржуване рішення Вищої ради правосуддя, а тому судове рішення може вплинути на їхні права та обов'язки.

Враховуючи передбачену статтями 9, 44, 162 173, 180, 242, 244 та Главою 5 КАС України процедуру доказування в адміністративному провадженні, застосовуваний принцип змагальності сторін та покладення тягаря доказування на відповідача, є сумніви, що суд зможе визначити, чи були обставини (факти), якими обґрунтовувалися вимоги та заперечення, а також якими доказами вони підтверджуються у випадку ненадання слідчим і прокурором таких доказів з метою нерозголошення таємниці досудового розслідування.

Водночас все це з'ясовується в межах кримінального провадження, для цілей якого і приймалися відповідні рішення Вищою радою правосуддя за поданнями про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом. І встановлюється це при розгляді клопотань прокурора або слідчого про застосування запобіжних заходів.

По-четверте, порушення послідовності й логіки законотворення. Видається непослідовним і нелогічним, коли рішення, яке приймається в межах та для цілей кримінального провадження, оскаржується в адміністративному провадженні тоді, коли законодавець вже передбачив у Законі України «Про Вищу

раду правосуддя», що її рішення, ухвалене за результатами розгляду подання про надання згоди на затримання, утримання під вартою чи арешт судді, оскаржується як складова частина скарги на відповідну ухвалу слідчого судді в кримінальному судочинстві. Коли б всі кримінально-процесуальні рішення оскаржувалися в адміністративному процесі, це фактично б паралізувало роботу органів кримінальної юстиції і нівелювало б самостійність такої галузі права, як кримінальне процесуальне право.

Вища рада правосуддя, розглядаючи подання, діє винятково в межах конкретного кримінального провадження (що реєструється в ЄРДР, якому присвоюється свій номер), а не поза ним. Діє не з власної ініціативи, а за поданням прокуратури. Діє в межах кримінально-процесуальних відносин як суб'єкт зі спеціальним статусом, а не як суб'єкт владних повноважень. Рішення Вищої ради правосуддя за результатами розгляду подань про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом є виключно кримінально-процесуальним рішенням. Метою такого рішення є досягнення дієвості кримінального провадження, воно має тимчасовий характер. Дозвіл на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом надається у зв'язку з підозрою судді у вчиненні кримінального правопорушення для належного його розслідування. Під час розгляду подання Вища рада правосуддя керується нормами

кримінального процесуального законодавства, враховує матеріали і докази, отримані в кримінальному провадженні.

Висновки. Висловлена у цій статті позиція є виключно нашою суб'єктивною думкою. Адміністративна практика оскарження рішень Вищої ради правосуддя про повернення без розгляду або про відмову у задоволенні відповідних подань поки лише формується. На наше переконання, розгляд спорів за позовами про оскарження рішень Вищої ради правосуддя про повернення без розгляду подання про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом або про відмову у його задоволенні перебуває поза межами адміністративної юрисдикції адміністративних судів. Оцінку таким рішенням мають надавати суди апеляційних інстанцій під час перегляду рішень слідчих суддів, ухвалених за результатами вирішення клопотань прокурорів і слідчих про застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні.

На підставі вищевикладеного пропонуємо внести зміни до статті 61 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», виклавши її в такій редакції:

«Стаття 61. Оскарження рішення Вищої ради правосуддя за результатами розгляду подання про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом

1. Рішення Вищої ради правосуддя про надання згоди на затримання судді, утри-

Таблиця 1

Порівняльна таблиця

Чинна редакція	Пропонована
<p>Стаття 61. Оскарження рішення Вищої ради правосуддя про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом</p> <p>1. Рішення Вищої ради правосуддя про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом може бути оскаржене в порядку, визначеному кримінальним процесуальним законодавством, як складова частина скарги на відповідну ухвалу слідчого судді про затримання судді, утримання його під вартою чи арештом.</p>	<p>Стаття 61. Оскарження рішення Вищої ради правосуддя за результатами розгляду подання про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом</p> <p>1. Рішення Вищої ради правосуддя про надання згоди на затримання судді, утримання його під вартою чи арештом, про повернення без розгляду або про відмову у задоволенні подання можуть бути оскаржені в порядку, визначеному кримінальним процесуальним законодавством, як складова частина скарги на відповідну ухвалу слідчого судді про застосування запобіжного заходу. В адміністративному порядку такі рішення Вищої ради правосуддя оскарженню не підлягають.</p>

мання його під вартою чи арештом, про повернення без розгляду або про відмову у задоволенні подання можуть бути оскаржені в порядку, визначеному кримінальним процесуальним законодавством, як скла-

дова частина скарги на відповідну ухвалу слідчого судді про застосування запобіжного заходу. В адміністративному порядку такі рішення Вищої ради правосуддя оскарженню не підлягають (табл. 1).

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про Вищу раду правосуддя». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19#Text>.
2. Кодекс адміністративного судочинства України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.
3. Висновок Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України про надання висновку щодо відповідності Конституції України Римського Статуту Міжнародного кримінального суду (справа про Римський Статут) від 11 липня 2001 року N 3-в/2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v003v710-01/conv#Text>.
4. Висновок № 18 (2015) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи про місце судової влади та її відносини з іншими гілками влади в сучасних демократіях (п.п. 3, 37). URL: <http://www.vru.gov.ua/>.
5. Висновок Конституційного Суду України у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя) вимогам статей 157 і 158 Конституції України від 20 січня 2016 року № 1-в/2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001v710-16/conv>.
6. Висновок Конституційного Суду України у справі за зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України та суддів вимогам статей 157 і 158 Конституції України від 16 червня 2015 року № 1-в/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001v710-15>.
7. Висновок Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України про надання висновку щодо відповідності Конституції України Римського Статуту Міжнародного кримінального суду (справа про Римський Статут) від 11 липня 2001 року № 3-в/2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v003v710>.
8. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>.
9. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
10. Ухвала Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 1 червня 2020 року у справі № 991/3125/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89620162>.
11. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 07 червня 2018 року у справі № 9901/387/17, провадження № 11-390cap18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/74747617>.
12. Рішення Конституційного Суду України від 14 грудня 2011 року № 19-рп/201. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v019p710-11#Text>.
13. Рішення ЄСПЛ від 21 грудня 2010 року у справі «Перетяка та Шереметьєв проти України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_657.

References:

1. Zakon Ukrainy «Pro Vysshu radu pravosuddia» [Law of Ukraine ‘On the High Council of Justice’]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19#Text> [in Ukrainian].
2. Kodeks administratyvnoho sudochynstva Ukrainy [Code of Administrative Procedure of Ukraine]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text> [in Ukrainian].
3. Vysnovok Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy u spravi za konstytutsiinym podanniam Prezydenta Ukrainy pro nadannia vysnovku shchodo vidpovidnosti Konstytutsii Ukrainy Rymskoho Statutu Mizhnarodnoho kryminalnoho sudu (sprava pro Rymskyi Statut) vid 11 lystnia 2001 roku N 3-v/2001 [Opinion of the Constitutional Court of Ukraine in the case on the constitutional petition of the President of Ukraine on providing an opinion on the compliance with the Constitution of Ukraine of the Rome Statute of the International Criminal Court (case on the Rome Statute) of July 11, 2001 No. 3-v/2001]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v003v710-01/conv#Text> [in Ukrainian].
4. Vysnovok № 18 (2015) Konsultatyvnoi rady yevropeiskykh suddiv do uvahy Komitetu Ministriv Rady Yevropy pro mistse sudovoi vlady ta yii vidnosyny z inshymy hilkamy vlady v suchasnykh demokratiakh

(p.p. 3, 37) [Opinion No. 18 (2015) of the Consultative Council of European Judges to the attention of the Committee of Ministers of the Council of Europe on the place of the judiciary and its relations with other branches of government in modern democracies (paras. 3, 37)]. Retrieved from <http://www.vru.gov.ua/> [in Ukrainian].

5. Vysnovok Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy u spravi za zvernenniam Verkhovnoi Rady Ukrainy pro nadannia vysnovku shchodo vidpovidnosti zakonoproektu pro vnesennia zmin do Konstytutsii Ukrainy (shchodo pravosuddia) vymoham statei 157 i 158 Konstytutsii Ukrainy vid 20 sichnia 2016 roku № 1-v/2016 [Opinion of the Constitutional Court of Ukraine in the case on the appeal of the Verkhovna Rada of Ukraine on providing an opinion on the compliance of the draft law on amendments to the Constitution of Ukraine (on justice) with the requirements of Articles 157 and 158 of the Constitution of Ukraine of January 20, 2016 No. 1-v/2016]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001v710-16/conv> [in Ukrainian].

6. Vysnovok Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy u spravi za zvernenniam Verkhovnoi Rady Ukrainy pro nadannia vysnovku shchodo vidpovidnosti zakonoproektu pro vnesennia zmin do Konstytutsii Ukrainy shchodo nedotorkannosti narodnykh deputativ Ukrainy ta suddiv vymoham statei 157 i 158 Konstytutsii Ukrainy vid 16 chervnia 2015 roku № 1-v/2015 [Opinion of the Constitutional Court of Ukraine in the case on the appeal of the Verkhovna Rada of Ukraine on providing an opinion on the compliance of the draft law on amendments to the Constitution of Ukraine on the immunity of people's deputies of Ukraine and judges with the requirements of Articles 157 and 158 of the Constitution of Ukraine of June 16, 2015 No. 1-v/2015]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001v710-15> [in Ukrainian].

7. Vysnovok Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy u spravi za konstytutsiinym podanniam Prezydenta Ukrainy pro nadannia vysnovku shchodo vidpovidnosti Konstytutsii Ukrainy Rymskoho Statutu Mizhnarodnogo kryminalnogo sudu (sprava pro Rymskyi Statut) vid 11 lypnia 2001 roku № 3-v/2001 [Opinion of the Constitutional Court of Ukraine in the case on the constitutional petition of the President of Ukraine on providing an opinion on the compliance with the Constitution of Ukraine of the Rome Statute of the International Criminal Court (case on the Rome Statute) of July 11, 2001 No. 3-v/2001]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v003v710> [in Ukrainian].

8. Konstytutsiia Ukrainy [Constitution of Ukraine]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/> [in Ukrainian].

9. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy [Criminal Procedure Code of Ukraine]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua> [in Ukrainian].

10. Ukhvala Apeliatsiinoi palaty Vyshchoho antykoruptsiinoho sudu vid 1 chervnia 2020 roku u spravi № 991/3125/20 [Ruling of the Appeals Chamber of the High Anti-Corruption Court of June 1, 2020 in case No. 991/3125/20]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89620162> [in Ukrainian].

11. Postanova Velykoi Palaty Verkhovnogo Sudu vid 07 chervnia 2018 roku u spravi № 9901/387/17, provadzhennia № 11-390sap18 [Resolution of the Grand Chamber of the Supreme Court as of June 7, 2018 in case No. 9901/387/17, proceedings No. 11-390sap18]. Retrieved from <https://reyestr.court.gov.ua/Review/74747617> [in Ukrainian].

12. Rishennia Konstytutsiinoho Sudu Ukrainy vid 14 hrudnia 2011 roku № 19-rp/201 [Decision of the Constitutional Court of Ukraine of December 14, 2011 No. 19-rp/201]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v019p710-11#Text> [in Ukrainian].

13. Rishennia YeSPL vid 21 hrudnia 2010 roku u spravi «Peretiaka ta Sheremetiev proty Ukrainy» [ECHR judgment of 21 December 2010 in the case of Peretyaka and Sheremetyev v. Ukraine]. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_657 [in Ukrainian].